

Összegzés az európai polgárok számára

Az Európai Bizottság elkészítette a kis- és középvállalkozásoknak a közbeszerzési eljárásokban való részvételét elősegítő európai legjobb gyakorlatok gyűjteményét

A megoldandó probléma

A tagállamok közbeszerzési piaca 2006-ban körülbelül 1800 milliárd eurót tett ki, ez az EU bruttó hazai termékének (GDP) 16%-a. A kis- és középvállalkozások (kkv) e piacokhoz való hozzáféréseinek különös figyelmet kell szentelni: a kis- és középvállalkozásokat általában az uniós gazdaság gerincének tekintik, ezért a munkahelyteremtés, gazdasági növekedés, valamint innováció területén betöltött szerepük lehető legteljesebb kibontakoztatása érdekében **meg kell könnyíteni a kkv-k hozzáférését a közbeszerzési piacokhoz.**

Miért van szükség uniós szintű fellépésre?

A legjobb gyakorlatok gyűjteményének elkészítése során megkérdezett érdekelt felek hangsúlyozták, hogy a kkv-knak a közbeszerzési piacokhoz való hozzáféréseinek megkönnyítéséhez leginkább nem az uniós közbeszerzési irányelvek módosítására, azaz jogszabályi változásokra van szükség, hanem az ajánlatkérő szervezeteknek kell változtatniuk a közbeszerzés során tanúsított felfogásukon, hogy tudatában legyenek a kkv-k speciális helyzetének, fokozottabban éljenek az uniós irányelvek nyújtotta különféle lehetőségekkel és oly módon folytassák le közbeszerzési eljárásaikat, hogy azokon a kkv-k egyenlő eséllyel vehessenek részt.

A vonatkozó beszerzési szabályokat és gyakorlatokat első alkalommal foglalják össze egy egységes dokumentumba, lehetővé téve a tagállamok és az ajánlatkérő szervezetek számára, hogy hasznosítsák a más tagállamokban nyert értékes tapasztalatokat.

Milyen a gazdasági helyzet?

Egy az Európai Bizottság megbízásából 2007-ben elkészített tanulmány szerint 2005-ben az uniós értékhatár feletti közbeszerzési szerződések értékének 42%-át kkv-k nyerték el, ami a szerződések számának 64%-át jelenti. Ezek a számok nyilvánvalóan csak az uniós irányelvekben meghatározott értékhatár feletti közbeszerzési szerződésekre vonatkoznak és nem veszik figyelembe a kkv-k által elnyert különböző nagyságrendű alvállalkozói szerződéseket.

Ha az Európai Unió gazdaságának egészében a kkv-k által lebonyolított összevont vállalati forgalmat (58%) összehasonlítjuk az uniós küszöb feletti közbeszerzési pályázatok értékéből a kkv-kra fővállalkozóként jutó résszel (42%), akkor megállapíthatjuk, hogy ugyan a kkv-k részesedése ezekből a szerződésekből már most is megfelelő mértékű, de ezen a téren még további előrelépéseket lehet tenni.

Mi a legjobb gyakorlatok gyűjteményének célja és tartalma?

Az uniós közbeszerzési jog az összes gazdasági szereplő számára biztosítja a piacok megnyitását, de egyes rendelkezései a kkv-k számára különösen fontosak, mivel olyan problémákra kínálnak megoldást, amelyekkel kizárólag vagy elsősorban a kkv-k szembesülnek.

A dokumentum célja így kettős: egyrésztől általános iránymutatásul szolgál a tagállamok ajánlatkérő szervei számára arra nézve, hogyan alkalmazhatják az uniós jogi keretet oly módon, hogy azzal ösztönözzék a kkv-k részvételét a közbeszerzési eljárásokban, másrésztől kiemel több olyan nemzeti szabályt és gyakorlatot, amellyel szintén megkönnyíthető a kkv-k hozzáférése a közbeszerzési szerződésekhez. Mindezt az egyes tagállamok hasznos tapasztalatait szemléltető példák támasztják alá.

E legjobb gyakorlatok gyűjteménye – az alábbi címszavak alatt – megoldásokat kínál azokra a fő problémákra, amelyekkel a kkv-k saját bevallásuk szerint szembesülnek:

- A szerződések nagyságából adódó nehézségek megoldása
- A releváns információkhoz való hozzáférés biztosítása
- A közzelt információ minőségének és megértésének javítása
- Arányos alkalmassági feltételek és pénzügyi követelmények meghatározása
- Az adminisztratív terhek csökkentése
- Az ár-érték arány hangsúlyozása a beszerzés közvetlen költsége helyett
- Elegendő idő biztosítása az ajánlat kidolgozására
- Pontos kifizetések